

*17:30, вівторок, 9 травня 2017 року
Харків, Україна*

Після похмурої та морозної української зими весна завжди вселяла у харків'ян оптимізм. І цей святковий день – День Перемоги – не був винятком. Теплі весняні промені сонця прикрашали біlosніжні стіни і золоті маківки Покровського собору. У парку імені Максима Горького компанія студентів із різних університетів міста грава у футбол, інша молодь гомоніла, лежачи на м'якій травичці. Цілі родини збиралися разом «на шашлики», щоб відсвяткувати цей день.

У центрі міста, на площі Свободи, всі ресторани і каф'ярні були переповнені людьми, які намагалися максимально використати свої вихідні та чудову погоду. Здавалося, минуло дуже багато часу з тих пір, як Мінська угода 2015-го про припинення вогню заморозила воєнні дії в Україні 2014–2015 років. Відтоді деякі райони Донецької та Луганської областей де-факто опинилися під протекторатом Росії. Цю територію її «миротворці» наразі називають Новоросією. Запанував хиткий мир, який час від часу порушувався регулярним загостренням ситуації вздовж лінії фронту між українською армією та підтримуваними Росією сепаратистами.

Непомітно вивчаючи та оцінюючи натовп, самотній чоловік пробирався крізь численні групи людей, що прогулювалися. Його зовнішність анітрохи не впадала у вічі: середній на зріст, вік ледь за тридцять, стрижене темне волосся, чорна флісова куртка на блискавці, одягнена на нещодавно випрану білу теніску. Він рухався легко, пружна хода, на яку витрачав мінімум зусиль, не видавала його справжньої сили. Попри те що зовні Анатолій Миколайович Вронський здавався звичайним перехожим, він аж ніяк не насолоджувався цим теплим і сонячним днем. Енергійна і надзвичайно сконцентрована людина, він умів брати від життя все найкраще. Однак цього разу, як виявилося, від самого початку все пішло не так.

Спершу подзвонив його «контакт», щоб попередити: група, яка була потрібна Вронському, поїхала раніше, ніж очікували. Потім, за десять хвилин, цей ідіот, який отримав завдання стежити за тими людьми, повідомив, що в нього лопнула шина і він загубив їх десь на околиці міста. Вронському залишалося тільки сподіватися, що хлопці приїдуть сюди, у найзнаменитішу туристичну частину Харкова. Ось чому він зараз методично оглядав усю площу Свободи, розбивши район пошуку на сектори. Також вивчав і численні кав'яrnі, розташовані на площі, оточені сірими і трохи похмурими будівлями радянської епохи. Треба було обстежити їх усі — сектор за сектором, повільно, без метушні й поспіху — так, як колись навчали його і як він тепер навчає своїх підопічних.

Є! За столиком, що стояв прямо на тротуарі, сиділи жінка і четверо чоловіків. Уся група помітно вирізнялася серед українців. Однаково одягнені у джинси і сорочки «поло», чоловіки виділялися відмінною ознакою будь-якого американського солдата — короткою стрижкою «під їжачка».

Вронський притишив крок і попрямував до вільного столика поруч з ними. Йшов розслабивши плечі, навіть трохи сутулячись. Він махнув офіціантові, дістав свій мобільний і зробив кілька дзвінків. Невдовзі до нього за столик підсіли чоловік та приваблива молода жінка. Чоловіки потиснули один одному руки, а дівчину він, як і годиться, поцілував у обидві щоки. Здавалося, це була така собі типова група молодих українців середнього класу, які просто прийшли розслабитись у вихідний день. За столиком спречалися, хто, найвірогідніше, стане переможцем цього сезону прем'єр-ліги: київське «Динамо» чи харківський «Металіст». Все, що вони мали зараз робити, — чекати.

Настав момент, коли один з американців за сусіднім столиком витягнув туристичну карту, озорнувся довкола, щоб зорієнтуватися в місцевості, і поклав її на столик.

— Очевидно, ми на площі Свободи, — сказав із помітним техаським акцентом один із групи.

Це було саме те, на що чекав Вронський.

— Куди вам треба дістатися? — запитав він бездоганною англійською з типовою американською вимовою.

Американці за столиком повернулися та здивовано подивилися на нього.

— Ого! Ваша англійська чудова. Ви жили у Штатах?

— Авжеж, — посміхнувся Вронський. — Я кілька років навчався у Техаському університеті в Сан-Антоніо.

— Справді? І я звідти! — радісно вигукнув американець.

— Та невже! А на пішохідній вулиці Рівер-Вок все ще можна випити пляшку пива?

— Звісно. Там найкраще пиво.

— Це треба відсвяткувати. Я не можу запропонувати вам «Аламо», але пригошу вас місцевим пивом. Ви куштували наше світле пиво? Найкращий вибір у тепле надвечір'я.

— Ну-у-у... — американець завагався. — Гаразд. Гадаю, одна пляшечка нікому не зашкодить. Між іншим, я — Скотт Трапнелл.

— Анатолій Миколайович Вронський. — Вони потисли один одному руки. — Я викладаю англійську в Харківському університеті. А ви де працюєте, хлопці?

— Дуже приємно, Анатолій, — з радістю відгукнувся доброзичливий американець. — А ми — американські військові. Перший батальйон 15-го артилерійського корпусу. Приїхали навчати ваших військових управляти радаром для виявлення зброї AN/TPQ-36. Це мобільні радарні установки. Наш уряд надав їх вам, щоб відслідковувати, звідки йдуть артилерійські та ракетні удари супротивника. Я — старшина*, а це — моя команда.

— Чудово, Скотт. Ми вдячні вам, друзі! Якби не ви, тут... — голос Вронського стишився. Чоловіки добре розуміли, що лише завдяки присутності американських інструкторів Росія не перетинає кордон цієї частини України.

— А де ж ви розташувались? — знову підхопив розмову Вронський.

— У тренувальному таборі в Чугуєві. Це на схід від Харкова. Ми там вже кілька місяців... А сьогодні ось вийшли в місто трохи відволіктися та відпочити.

— О, гадаю, вам це справді потрібно, — поспівчував Вронський. — Мабуть, уже нудить від однієї лише думки про те, що ви тут застрияли.

— Ну, то таке... — відповів Трапнелл стримано, щоб не жалітися цьому симпатичному українцю. Але Вронський мав рацію. Всі вони у приватних розмовах скаржилися

* Англ. Master Sergeant — військове звання представника старшого сержантського складу Збройних сил США, яке умовно може відповідати званню «старшина».